

TRÄSKYDD

AKTUELLT FRÅN TRÄSKYDDSFÖRENINGEN OCH TRÄSKYDD SINSTITUTET

ISSN 0284-8457

TRÄSKYDDSAKTUELLT Nr 1/05 juni-05

Träskyddsföreningen utökar och satsar maximalt på information om NTR-klassade byggprodukter

Kvalitetstänkandet är ett måste för träskyddsindustrin. Föreningen har därför utökat sin personal med dryga 50%. Eskil Tunberg ska på heltid ansvara för de direkta informationsinsatserna för branschen. Vi ser redan en förhöjd aktivitet jämfört med föregående år.

Årets informationskampanj med Martin Timell i spetsen ska få konsumenten att begära NTR-klassat virke i NTR A och AB i stället för impregnerat. Bygghandlarna är som vanligt den viktigaste informationskanalen. Vi satsar även stort på annonser i villamagasin och dagstidningar. För att verkligen få ut NTR-budskapet korsar man i annonserna fram NTR-kvaliteten i korsord.

Det är inte bara konsumenter som ska informeras. Arkitekter och föreskrivande led har blivit uppvaktade med möjligheten att skicka efter en specialframtagen faktapärm om NTR-klassade byggprodukter och svarsfrekvensen har varit upp mot fantastiska 20%.

Även vi medlemmar i Föreningen har ett stort ansvar att informera om NTR-trä. En lite friare presentation i form av CD med PowerPoint har skickats ut till samtliga så att vi talar samma språk. Syftet är att vi ska använda denna vid information till bygghandlare och andra marknadsaktörer.

Bygghandeln har även fått ett specialutskick som uppmanar samtliga att sälja byggprodukter i NTR A när virket kommer i markkontakt. En anvisning kommer även att gå till bygghandeln via SP om lagring av NTR-trä under tak med överhäng för skydd mot sidoinfallande nederbörd.

Under sommaren kommer våra informationsansträngningar att kompletteras med en marknadsundersökning för att få fram vilken kvalitet och vilken information det finns på impregnerat trä som säljs på svenska marknaden. Detta ska ligga som grund för nästa års informationsansträngningar.

Slutligen inför den annalkande semestern uppmanar vi samtliga träskyddare att njuta och ta vara på vår korta men fantastiska sommar. Om det mot förmodan skulle regna är det bara att ta några dagar med information om NTR-klassat tills solen skiner fram igen.

Magnus Estberg

Eskil Tunberg

SVENSKA TRÄSKYDDSFÖRENINGEN
SVENSKA TRÄSKYDD SINSTITUTET

TRÄSKYDD utkommer med 2-4 nummer/år.
Ansvarig utgivare: Magnus Estberg, tel 08-791 23 60
Redaktör: Eskil Tunberg, tel 08-791 23 60

WEI tar tag i stolpstandarden

WEI, Western European Institute for Wood Preservation, höll sitt traditionella vårmöte 10-11 mars. Mötet behandlade EUs biocidhantering, informationsaktiviteter samt standardisering.

De träskyddskemikalier som diskuteras mest är krom och kreosot. Krom har av vissa företag framställts som inte varande en aktiv substans i träskyddsmedel och skulle därför inte behöva godkännas enligt biociddirektivet. EUs biocidrepresentant trodde inte att detta resonemang skulle hålla. Krombaserade medel kommer alltså med största sannolikhet att försvinna från den europeiska marknaden nästa år.

Kreosotindustrins dossier med toxdata har accepterats av den behandlande miljömyndigheten som är svenska KEMI. Nu förväntas KEMIs bedömning vara klar år 2006.

Under presentationen av informationsarbete om träskydd i Europa visade det sig att de svenska informationsaktiviteterna är bland de mest omfattande i Europa. Det visade sig även att vi i Sverige är det land som mest värnar om kvalitet. I standardiseringssammanhang är stolpstandarden en långbänk som måste lösas snabbt om trästolparna inte ska förlora mot betong- och stålstolpar. WEI har nu tagit ett fast grepp om arbetet för att se till att ett nytt för alla acceptabelt förslag arbetas fram. Enligt tidtabell ska förslaget presenteras på WEIs årsmöte 14-17 september 2005.

WEI är i dag vår viktigaste påtryckningskanal för träskydd i Europa. Passa på att anmäla ert intresse för att bli medlemmar i WEI nu. Om sommaren skulle svika i Sverige har ni då möjligheten att få en ny under WEIs årsmöte som hålls i Camogli i Italien. September i Italien brukar innebära perfekta sommarförhållanden för oss nordbor. ME

Beställ!

Miss inte beställningstalongen längst bak i Träskyddsaktuellt! Annars kan du när som helst beställa via nätet på www.ntr-nwpc.com/sverige.

Nordiska Samrådsgruppen

Nordiska Samrådsgruppen för Trästandardisering utvecklas som NTR.

Sedan något år tillbaka har det blivit en utökat samarbete inom Norden kring standardiseringen av trä. Träskyddsföreningen och därigenom även NTR är aktiva i denna nordiska samarbetsgrupp och bevakar naturligtvis beständighetsfrågorna i relation till övriga trästandarder. De senaste mötena har pekat på det viktiga att behandla hela det biologiska beständighetskomplexet på ett enhetligt och forskningsmässigt riktigt sätt. Vi ska även i biologiskt mindre utsatta situationer ha utvärderingssystem som kan relateras dels till nuvarande standarder och dels till servicelife samt miljöpåverkan. Hela nordiska träsidan måste vara med och sätta till resurser för detta.

Norden är inte tillräcklig för att få stort inflytande i den Europeiska trästandardiseringen. Vi har situationer i baltstaterna som är mycket snarlika de nordiska varför denna nordiska samrådsgrupp har inviterat baltstaterna att delta i standardiseringssamarbetet. Detta harmoniserar bra med att man inom EUs miljöarbete har delat upp EU i 3 zoner där de nordiska länderna och andra östersjöländer utgör en zon.

På sikt kanske vi har ett standardiseringssamarbete baserat på länderna kring Östersjön.

Utvecklingen för denna Nordiska Samrådsgrupp för Trästandardisering går i stor utsträckning åt samma håll som NTR och ett framtida nära samarbete mellan grupperna ter sig naturligt. ME

NTR A-kampanj

Bland annat som ett svar på de åsikter som framkom under paneldebatten på årsstämman lanseras nu en utbildningskampanj riktad mot bygghandel där vi tar upp vikten av att lagerhålla och sälja rätt NTR-klass till rätt användningsområde.

Till byggvaruhandlare (inklusive de stora kedjorna) landet runt skickas dels ett informationsblad som beskriver varför det är viktigt att välja NTR A för markkontakt och dels en anmälningsblankett där det går att lämna en intresseanmälan för vidare information. **ET**

Lär dig tackla MIFO.

MIFO, Metodik för Inventering av Förorenade Områden, är en modell som Naturvårdsverket tagit fram för att kunna riskutvärdera bl.a. impregneringsanläggningar. Med största sannolikhet kommer ni som har produktion av NTR-klassat trä att från er länsstyrelse få ett MIFO-dokument som beskriver verksamheten. Läs detta dokument noga. Om ni tycker det innehåller felaktigheter eller orimligheter protestera direkt till länsstyrelsen. Får ni inte gehör så kontaktar ni vårt kansli. Antingen försöker vi hjälpa er direkt eller om problemen blir för stora kan vi vidarebefordra dem till t.ex. IVL. **ME**

Informationspärm

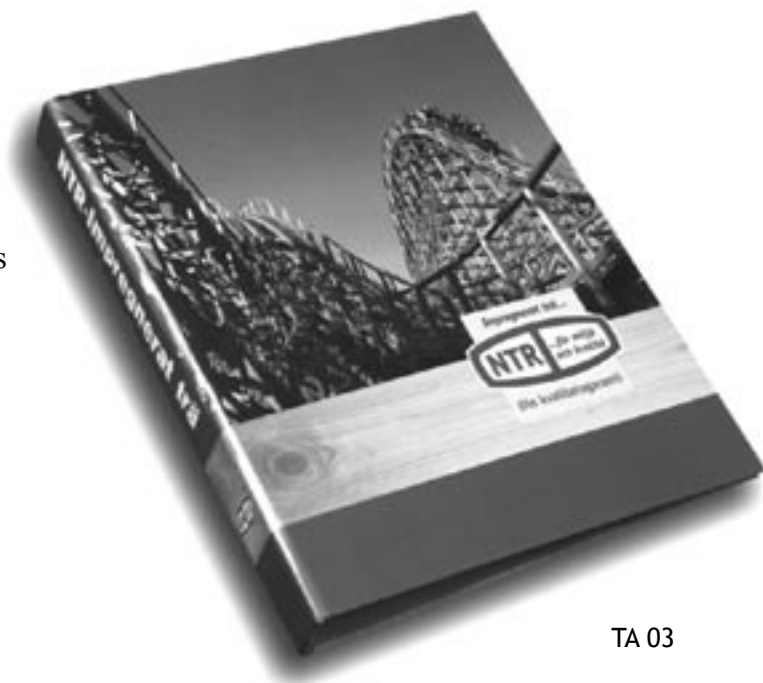
Svenska Träskyddsföreningen har nu arbetat fram en informationspärm för att nå ut med information även till föreskrivande led. Erbjudande om att få pärmen skickad till sig gratis gick ut till över 5000 personer och företag över hela Sverige, och till vår stora glädje har vi fått en svarsfrekvens på nästan 20 %.

Pärmen belyser varför man behöver tryckimpregnera trä enligt NTR-klasser, samt vilka skadegörare som vanligt förekommer i vårt land. Därefter går den igenom själva impregneringsprocessen, vilka de fyra olika NTR-klasserna och deras användningsområden är samt hanteringsregler. Sedan kommer ett ganska stort miljöavsnitt som innehåller, bland annat, byggvarudeklarationen, utdrag ur IVL-material och LCA-utvärderingar. Avslutningsvis kommer en inspirationsdel med bra exempel på byggnationer där NTR-trä har använts. Summa summarum blir det 21 informativa sidor NTR-trä speciellt riktade mot föreskrivande led.

Informationen blir lätt att uppdatera och komplettera när den finns i en pärm. Vi bygger

upp en databas utifrån information om dem som har beställt pärmen och kan på så sätt enkelt nå dessa viktiga personer med fortsatt information och utskick. Det kommer att bli enkelt för oss att nå ut med produktnyheter och annan information vi vill förmedla och då direkt nå en grupp som är viktig.

Pärmen finns att beställa antingen via talongen på sista sidan här i Träskyddsaktuellt, eller via hemsidan www.ntr-nwpc.com/sverige. **ET**

Årsstämma 2005

Årsstämman 2005-04-28 hölls på Sollentuna Expo Center. I vanlig ordning gick stämman igenom verksamhetsberättelsen samt resultat- och balansräkning och styrelsen beviljades ansvarsfrihet. Därefter valdes det in nya representanter i styrelser och utskott. I samband med detta vill vi passa på att tacka Östen Bergman för sina insatser i styrelsen och samtidigt hälsa Nasko Terziev välkommen.

Efter årsstämman och konstituerande styrelsemöten avslutades dagen med middag under friare former i skärgården.

Under årsstämman hölls även en paneldebatt där branschens framtid diskuterades. Panelen bestod av Bert Larsson från Byggtrygg, Bjarne Lund-Johansen från Træbranchens Oplysningsråd, Ulrik Lindgren från Ingarps Tryckimpregnering, Johan Fröbel från Skogsindustrierna samt Britta Wilkman från Interpares.

Debatten började med att de olika paneldeltagarna fick presentera sig och sina ståndpunkter, därefter var diskussionen i full gång som modererades av Magnus Estberg från

Svenska Träskyddsinstitutet. Några av de punkter som det växte fram konsensus kring rörde hur Svenska Träskyddsföreningen och NTR-klassificeringen skall överleva i den allt hårdare konkurrensen från, bland annat, oseriösa utländska impregnerare.

Det som lyftes fram som det viktigaste verktyget var utbildning, information, stöd och uppföljning, riktad till både säljare och köpare av NTR-klassat trä. Här poängterades även vikten av att inte bara vända sig mot den enskilde konsumenten, utan att även nå ut till föreskrivande led.

Vidare diskuterades att branschen måste bli mer lyhörd mot konsumenternas önskemål och hänga med i trender samt att kunna erbjuda fler produkter. NTR som varumärke måste stärkas och tydliggöras i all kommunikation för att enkelt kunna belysa skillnaderna mellan NTR-trä och oklassat.

För att kunna konkurrera gäller det att veta vad som finns och erbjuds ute i bygghandeln och den kunskapen har vi inte i dagsläget. Vi måste alltså inhämta den informationen för att kunna agera på rätt sätt. ET

Debatten sammanfattades av deltagarna i tolv punkter som ligger till grund för det åtgärds paket som håller på att arbetas fram:

- Hjälpa bygghandeln med information till proffsen
- Hjälpa bygghandeln med märkning av varor
- Hjälpa bygghandeln med att förstå skillnaderna mellan NTR och oklassat
- Hjälpa bygghandeln med argument för en något dyrare produkt
- Utökad samarbete med hela träindustrin
- Lära konsumenter och bygghandeln värdet av kvalitet
- Objektiv, öppen information – rätt trä på rätt plats
- Utbildning av bygghandelspersonal
- Häng med i trenderna
- Lämna garantier
- Miljömotivera
- Sälj ”Svenskt virke med svensk kvalitet”

Höstmöte i Borås

Martin Timell var effektivt dragplåster till höstens träskyddsmöte i Borås.

Träskyddsmötet i Borås hölls traditionsenligt i samarbete med SP 18-19 november.

Huvudpunkterna som avhandlades var relaterade till NTR-kontrollen samt informationsbehovet för NTR-klassat trä. Kontrollen visade upp glädjande positiva resultat för de flesta typerna av NTR-behandlingar och informations-satsningarna var betydande och uppfattades som mycket viktiga och bra.

Under Träskyddsföreningens extrastämma beslutades efter ingående diskussioner en mindre förändring i strölägningskravet:

- Strö med tjocklek om minimum 10 mm ska användas.
- Ströläggning ska ske varje varv.
- Virkestjocklek klenare än 32 mm får ströläggas vartannat varv.

I dag kan vi alltså för samtliga dimensioner använda 10 mm strön.

Träskyddsföreningen hade som avslutning på höstens möte anlitat Martin Timell som kåserande talare. Martin som under året fungerat som portalfigur för NTR-klassat trä.

På ett fritt och slagkraftigt sätt gav Martin hela träskyddsbranschen en rejäl känga för att vi inte på rätt sätt och med tillräckligt eftertryck marknadsförde vårt NTR-virke.

Martins inlägg togs mycket positivt emot och på stående fot engagerades han för liknande aktiviteter av skogsindustriernas branschförening. ME

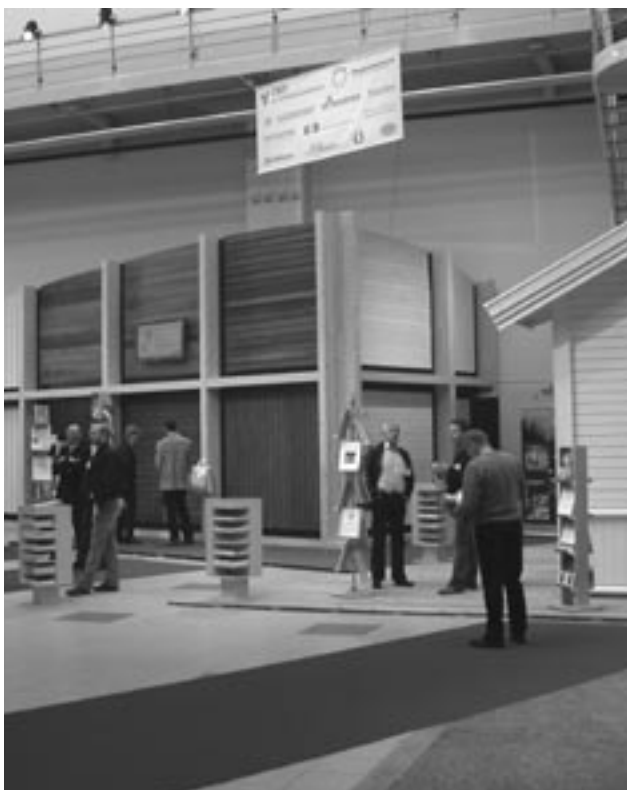

SydBygg -05

Under SydBygg 2005, i Malmö 12 – 14 april, var Svenska Träskyddsföreningen representerade med monter tillsammans med, bland andra, Skogsindustrierna och TMF. Under mässan inriktades ansträngningarna mot att nå ut till föreskrivande led vilket vi lyckades med, men samtidigt fördes många intressanta diskussioner med andra branschrepresentanter.

Med på mässan hade vi en tidig skiss på hur informationsmaterialet (pärmen som finns beskriven i artikeln Informationspärm) skulle se ut, och samtidigt som vi tog upp intresseanmälningar från arkitekter med flera fick vi dessutom värdefulla synpunkter på innehållet.

Samarbetet med Skogsindustrierna och TMF kändes både naturligt och fruktsamt och därför arbetar vi för att samarbetet ska fortsätta, dels på andra mässor, men även på andra sätt, för att gemensamt kunna stärka NTR-träts ställning på marknaden. ET

FoU + Samråd = sant

Träskyddsinstitutets FoU-utskott och samråds-gruppen för NTR-kontroll går samman i FoU-arbetet.

Samrådsgruppen för NTR-kontroll, (vattenbaserade medel), har konstaterat att det är mycket svårt att med kort varsel kunna starta upp viktiga och ibland akuta utvärderingar på träskyddsområdet. Eftersom samrådsgruppens medlemmar, förutom SPs två träskyddsexperter, är Träskyddsföreningens medlemmar var det lätt att besluta om samarbetet på FoU-sidan. Nu kan Träskyddsföreningen varje år budgetera en viss summa som kan användas för viktiga träskyddsprojekt vilka identifieras under året. Dessutom innebär det att expertunderlaget som bedömer projekten utökats väsentligt. ME

NTR:s årsstämma

Viktiga beslut togs på NTRs årsstämma.

Tisdagen 3 maj 2005 skrevs in som en milstolpe i NTRs historia. NTRs stadgar ändrades så att teknikerarbetet kan effektiviseras och hela NTR öppnas upp för medlemmar utanför Norden.

Detta är början till ett NTR som kan ha kvalitetsinflytande långt utanför Nordens gränser.

De baltiska länderna är de som i dag visat störst intresse för medlemskap.

Med NTRs ekonomi på plats hos samtliga nordiska länder ska vi i framtiden även kunna uppfylla de stora behoven av information, miljöarbete och standardisering. ME

Standardisering

Standardiseringen av träskyddet sker i dag tillsammans med standardiseringen av övrigt trä.

Den svenska standardiseringen av träskyddet sker via SIS. Från och med år 2005 har standardiseringen av trä förändrats för att kunna på bästa sätt ta vara på träns samtliga egenskaper.

SIS TK 182 är den tekniska kommitté som innehåller trä som helhet. Kommittén består av 10 arbetsgrupper som utför det detaljerade grundarbetet. Här hittar vi specialisterna på respektive område.

AG 3 är arbetsgruppen som tar hand om biologisk beständighet. I denna grupp återfinns vi som tidigare våra specialister från SP-Träteck och SLU men vi har fått en kraftig tillströmning av andra medlemmar som oftast inte är träskyddsexperter utan i stället t.ex. representerar bostadsbyggande, trä eller stolpar.

AG3s första möte hölls 20 maj och samlade 7 deltagare. Sammankallande till AG3 är Träskyddsföreningen via Magnus Estberg och sekreterare med ett stort ansvar för standardarbetet är Jöran Jermer, SP-Träteck. Viktiga punkter som ligger för beslut är t.ex: Kraven på impregnerat trä för konstruktionsvirke, Standardisering av värmebehandlat trä, Penetrationsklasser, Användarklasser, Uttagning av prover vid kontroll.

Det är helt uppenbart att träskyddet med dagens svenska standardiseringsorganisation blivit på ett helt nytt och positivt sätt integrerat med övrig trästandardisering. ME

Beställ!

Om du behöver mer material från Svenska Träskyddsföreningen/Svenska Träskyddsinstitutet går det utmärkt att fylla i beställningstalongen

Kalendarium

20-21 juni - COST Action E37, Oslo, Norge

14-18 september - WEI Congress 2005, Camogli, Italien

6-7 oktober - The 2nd European Conference on Wood Modification, Göttingen, Tyskland

10-11 november - SP Trätecks och Träskyddsföreningens temadagar och höstmöte, Borås

11 november - Träskyddsföreningens extra föreningsstämma, Borås

V 46, 14-18 november - CEN-möten i Paris, Frankrike

Media

Som ni säkert redan vet har det i olika medier dykt upp tveksamma uttalanden och ibland även direkta faktafel.

Fallet med Linotech är ett exempel där Svenska Träskyddsföreningen har agerat och nu vänder sig även SLU-professorn Tomas Nilsson mot hur Linotech använder sig av hans forskningsresultat.

Ett annat exempel är Titanproduktionen Äntligen Trädgård som sänds i TV4. Där uttalade sig programledaren Erik Blomquist om förbränning av impregnerat trä på ett sätt som var ytterst tveksamt. Svenska Träskyddsföreningen har inlett dialog med produktionsbolaget Titan. ET

på baksidan och faxa den på nummer 08-791 22 15. Dessutom vill vi påpeka att det går bra att när som helst gå on på www.ntr-nwpc.com/sverige och beställa material via nätet. Är det något du önskar som inte finns på listan kan du alltid ringa oss på 08-791 23 60.

Beställningslista på material från Svenska Träskyddsinstitutet

- _____ st "Bygghandlarplansch", plansch 70x100. 40:- (30:-)
- _____ bunt "Några vanliga frågor kring tryckimpregnerat trä", folder. 50st 95:- (70:-)
- _____ st "Röta", Träskydd Information 1982:1, Svenska Träskyddsinstitutet 50:- (30:-)
- _____ st "Virkesförstörande insekter inomhus 2", Träskydd Information 1979:2, Svenska Träskyddsinstitutet 15:- (10:-)
- _____ st "Impregnerbarhet, biologiska skadegörare och hur man skyddar trä", Träskydd Information 1997:1, Svenska Träskyddsinstitutet 75:- (40:-)
- _____ st "Från Skog till Stolpe", Stolpproport 1995. Svenska Träskyddsinstitutet 75:- (45:-)
- _____ st "Rätt NTR-impregnerat trä på rätt plats", plansch. 60:- (40:-)
- _____ st "Rätt NTR-impregnerat trä på rätt plats", A4-kopia av planschen. 10:- (5:-)
- _____ st "Tryckimpregnerat trä i lekplatsutrustning", 20:- (15:-)
- _____ st "Ny rekommendation för impregnerat trä", 10:- (5:-)
- _____ st "Fältförsök med träskyddsmedel, 1992 års revision", Meddelande Nr 169. Östen Bergman & Franz Mazur, Sveriges Lantbruksuniversitet. 150:- (100:-)
- _____ st "Svenska Träskyddsinstitutets miljöprojekt åren 1990-94", Meddelande Nr 170. 150:- (100:-)
- _____ st "Lukt från impregnerat trä", Rapport, 1994. 150:- (100:-)
- _____ st "Info NTR-Trä", CD. 100:- (75:-)
- _____ st "Återvinningsseminarium av NTR-trä", Finland, nov. 2003. 100:- (75:-)
- _____ st "Trädgårdsbygge", broschyr, Svenskt Trä, Svenska Träskyddsföreningen. (gratis)

Namn: _____

Företag: _____

Adress: _____

E-post: _____

Faxa in din beställning till 08-791 22 15

Alla priser är exkl. moms och frakt. Pris inom parentes gäller för Svenska Träskyddsföreningens medlemmar.